

Ocena zasobów pomocy społecznej GMINY BYTÓW ZA 2016 ROK

Autorzy:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bytowie

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	18
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	19
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	23
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	24
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	24
10.2	KOSZTY	27
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	27
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	28
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	29
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	30
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	31
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	32
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	32
11	Wnioski końcowe	36

1. Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej, w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej wynika z zapisów art.16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2015 r. poz.163, z późn. zm.). Opracowana ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami jest dokumentem potwierdzającym stan zasobów systemu pomocy społecznej w gminie Bytów, jak również stanowi podstawę do planowania budżetu na 2018 rok.

Materiały i dane zawarte w opracowaniu pochodzą ze sprawozdawczości resortowej instytucji pomocy społecznej, z danych GUS oraz od działających w gminie Bytów podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Zasób ten rozumiany jest jako instytucje i placówki działające w gminie Bytów, utworzone i finansowane przez Gminę oraz utworzone przez inne podmioty realizujące zadania publiczne.

Dokument został sporządzony na formularzu w oparciu o narzędzie przygotowane przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych, zaakceptowany przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Do gromadzenia danych wykorzystano elektroniczną aplikację w ramach Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Opracowanie jest wynikiem współpracy służb - podmiotów z obszaru pomocy społecznej, a także innych merytorycznych wydziałów Urzędu Miejskiego w Bytowie. Autorzy niniejszego opracowania oceny zasobów pomocy społecznej składając go pod obrady Rady Miejskiej w Bytowie liczą, że rekomendowane zadania do wdrożenia na najbliższy okres znajdą swoje odzwierciedlenie prawne i finansowe w planach organu stanowiącego i organu wykonawczego.

Dokument ten staje się także dla jego autorów możliwością podziękowań wszystkim samorządowcom, z którymi MOPS w sposób bezpośredni i pośredni współpracuje, mając możliwość realizacji powierzonych zadań.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Bytów leży w zachodniej części województwa Pomorskiego, na terenie powiatu Bytowskiego.

Zajmuje powierzchnię 198 km² (w tym miasto 9 km²), jest gminą miejsko-wiejską, w skład, której wchodzi miasto Bytów i 15 sołectw: Dąbie, Gostkowo, Grzmiąca, Mądrzechowo, Mokrzyn, Niezabyszewo, Płotowo, Pomysk Mały, Pomysk Wielki, Rekowo, Rzepnica, Sierzno, Świątkowo, Udorpie i Ząbinowice. Siedzibą władz powiatowych jest miasto Bytów.

Od kilku lat odnotowuje się systematyczny nieznaczny wzrost liczby ludności gminy Bytów. W stosunku do roku 2015 liczba mieszkańców wzrosła o 108 osób, z czego około 43 % stanowiły kobiety (46 osób) i 54% mężczyźni (62 osoby). Tendencję spadkową odnotowano wśród kobiet w wieku 0-17 lat i 18-59 lat oraz mężczyzn w przedziałach wiekowych 18-64 lata. W porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku 60 lat i więcej, co wskazuje na powolne starzenie się społeczeństwa gminy Bytów.

Z analizy danych na rynku pracy wynika, że od 2014 roku sukcesywnie maleje liczba bezrobotnych mieszkańców gminy Bytów, w grupie osób bezrobotnych długotrwale w 2016 roku o 170 osób. Zmalała również liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, w 2016 roku o 67 osób.

Analiza danych infrastruktury społecznej wskazuje na niewielki spadek mieszkań komunalnych w zasobie Gminy (5 mieszkań), natomiast liczba wniosków złożonych na mieszkania komunalne utrzymuje się na podobnym poziomie.

W ocenianym okresie liczba żłobków i miejsc w tych placówkach nie uległa zmianie (5 żłobków/184 miejsca). Od 2014 roku na tym samym poziomie utrzymuje się liczba przedszkoli (13), wzrosła natomiast liczba miejsc w przedszkolach, w 2016 roku o 160. W zasobach gminy funkcjonuje również 1 miejsce spotkań dla seniorów.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	24 830	25 090	25 198	24 578	24 591
KOBIETY						
Ogółem	2	12 640	12 802	12 848	12 672	12 679
Wiek 0-17	3	2 558	2 589	2 583	2 529	2 533
Wiek 18-59	4	7 636	7 644	7 561	7 360	7 361
Wiek 60 lat i więcej	5	2 446	2 569	2 704	2 783	2 785
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	12 190	12 288	12 350	11 906	11 912
Wiek 0-17	7	2 769	2 758	2 768	2 694	2 696
Wiek 18-64	8	8 303	8 317	8 293	7 883	7 885
Wiek 65 lat i więcej	9	1 118	1 213	1 289	1 329	1 331
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 581	1 359	1 084	880	750
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	925	743	573	440	400
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	381	337	270	230	220

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	180	181	176	214	214
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	12	17	16	16	16
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	53	53	53	69	69
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	41	42	36	36	36
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	5	5	5	5	5
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	184	184	184	184	184
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	13	13	13	13	13
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	1 080	1 080	1 240	1 240	1 240
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	13	13	13	13	13
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	10	10	10	10	10
Pozaszkolne	27	3	3	3	3	3
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	1	1	1	1	1
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Dane ujęte w poniższej tabeli przedstawiają sytuację osób i rodzin korzystających z pomocy i wsparcia w gminie Bytów. W szczególności wskazano dane dotyczące osób i rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne i niepieniężne. Dokładnie przedstawione zostały powody udzielenia pomocy i wsparcia: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, alkoholizm, bezradność, bezdomność, przemoc w rodzinie i inne. Od 2014 roku odnotowuje się spadek liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia oraz spadek liczby osób i rodzin którym przyznano świadczenie.

Dominującym powodem przyznania pomocy w 2016 roku było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba i bezrobocie.

Zmniejszeniu uległa pomoc udzielana z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Nastąpił nieznaczny spadek osób otrzymujących usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 436	1 397	1 364	1 240
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	1 223	1 165	1 050	1 030
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	735	762	715	700
Wiek 0-17	4	585	552	486	460
Wiek produkcyjny *	5	733	722	680	635
Wiek poprodukcyjny **	6	49	78	62	70
Liczba rodzin	7	775	855	678	670
Liczba osób w rodzinach	8	2 158	2 332	1 840	1 818
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	807	773	710	690
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	425	422	394	390
Wiek 0-17	11	290	260	237	230
Wiek 18-59	12	482	454	424	400
Wiek 60 lat i więcej	13	35	59	49	52
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	560	579	518	500
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	299	340	321	305
Wiek 0-17	16	295	292	249	230
Wiek 18-64	17	251	268	256	240
Wiek 65 lat i więcej	18	14	19	13	15
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	964	706	648	620
Liczba rodzin	20	729	664	614	610
Liczba osób w rodzinach	21	1 979	1 785	1 605	1 594
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	570	556	474	450
Liczba rodzin	23	357	342	297	289
Liczba osób w rodzinach	24	1 248	1 204	1 055	1 026
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	814	772	770	700
Liczba rodzin	26	814	772	770	700
Liczba osób w rodzinach	27	2 280	2 138	2 046	1 860
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	604	545	525	505
Liczba osób w rodzinach	29	1 670	1 484	1 394	1 340

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	517	426	383	370
Liczba osób w rodzinach	31	1 557	1 289	1 167	1 125
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	324	328	337	330
Liczba osób w rodzinach	33	814	794	817	800
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	467	474	455	450
Liczba osób w rodzinach	35	1 258	1 239	1 124	1 110
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	260	257	202	198
Liczba osób w rodzinach	37	942	986	814	804
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	142	153	140	142
Liczba osób w rodzinach	39	214	274	228	232
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	4	7	6	5
Liczba osób w rodzinach	41	4	13	11	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	94	113	100	102
W TYM: WIELODZIECNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	41	76	74	85
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	62	49	45	40
Liczba osób w rodzinach	45	64	49	48	40
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	25	24	17	16
Liczba osób w rodzinach	47	45	30	21	20
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	2	3	2	3
Liczba osób w rodzinach	49	2	11	4	9
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	19	16	7	10
Liczba osób w rodzinach	54	66	58	21	37
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	21	26	22	24
Liczba świadczeń	57	9 605	7 700	8 268	8 793
Kwota świadczeń w złotych	58	93 480	92 394	107 484	140 688
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	16	15	14	13
Liczba świadczeń	63	5 192	6 373	6 730	6 543
Kwota świadczeń w złotych	64	98 169	122 822	134 225	156 388
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	201	288	189	195
Liczba osób w rodzinach	66	425	612	480	496
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	549	773	693	690
Liczba osób w rodzinach	68	1 534	2 082	1 810	1 800
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	121	103	78	75
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	121	103	78	75
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące udzielanych świadczeń pomocy społecznej zarówno pieniężnych jak i niepieniężnych oraz udzielonego wsparcia rodzinom w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 2014 roku wzrasta liczba osób otrzymujących pomoc w formie zasiłku stałego. Z zestawień wynika, że największa liczba osób otrzymująca zasiłek okresowy to osoby bezrobotne. Nieznaczny spadek zaobserwowano wśród osób otrzymujących zasiłki celowe. Pomoc w ramach wieloletniego programu **Pomoc państwa w zakresie dożywiania** utrzymuje się na podobnym poziomie. Od kilku lat wzrosła liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej, prognoza na następny rok również wskazuje tendencję wzrostową. Obecnie na miejsce w dps oczekują 3 osoby.

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	123	131	135
Liczba świadczeń	2	1 167	1 198	1 326
Kwota świadczeń w złotych	3	480 230	510 459	622 460
W tym: (wiersze 4-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	4	88	93	96
Liczba świadczeń	5	853	879	955
Kwota świadczeń w złotych	6	390 664	417 398	500 040
W tym: (wiersze 7-9)				
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	7	37	39	39
Liczba świadczeń	8	314	319	371
Kwota świadczeń w złotych	9	89 566	93 061	122 425
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	10	477	431	367
Liczba świadczeń	11	2 315	2 126	1 748
Kwota świadczeń w złotych	12	776 421	781 144	628 735
W tym: (wiersze 13-24)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	13	374	323	269
Liczba świadczeń	14	1 763	1 545	1 090
Kwota świadczeń w złotych	15	608 958	576 191	462 189
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	16	74	86	62
Liczba świadczeń	17	190	187	132
Kwota świadczeń w złotych	18	54 451	59 112	39 892
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	19	62	64	55
Liczba świadczeń	20	169	175	208
Kwota świadczeń w złotych	21	43 741	56 475	72 568
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	22	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	638	580	588	590
Kwota świadczeń w złotych	29	496 157	529 630	596 345	602 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	453	451	500	490
Liczba świadczeń	31	1 293	1 531	2 001	1 940
Kwota świadczeń w złotych	32	360 452	378 122	465 568	450 000
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSILEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	531	514	440	480
Liczba świadczeń	36	71 711	70 355	63 048	68 570
Kwota świadczeń w złotych	37	369 072	367 731	330 852	360 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	425	424	367	400
Liczba świadczeń	39	55 070	56 094	50 933	55 500
Kwota świadczeń w złotych	40	263 476	268 499	247 372	270 000
W tym: (z wierszy 35-37) POSILEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	531	514	440	480
Liczba świadczeń	42	71 711	70 355	63 048	68 570
Kwota świadczeń w złotych	43	369 072	367 731	330 852	360 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	425	424	379	400
Liczba świadczeń	45	55 070	56 094	50 933	55 500
Kwota świadczeń w złotych	46	263 476	268 499	247 372	270 000
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	6	2	2	3
Liczba świadczeń	48	206	276	616	760
Kwota świadczeń w złotych	49	5 306	8 935	21 159	25 000
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	1	1	0	2
Liczba świadczeń	54	1	1	0	2
Kwota świadczeń w złotych	55	1 600	1 580	0	6 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	7	6	9	11
Liczba świadczeń	57	69	72	100	122
Kwota świadczeń w złotych	58	150 134	156 819	223 312	289 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	77	68	18	47
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	28	16	14	14
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	2	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	61 907	88 336	91 587	100 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Obok działalności w sferze pomocy społecznej MOPS w Bytowie realizuje dodatkowe zadania, określone jako system świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny. System ten obejmuje wypłatę świadczeń, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Przedstawione poniżej dane wskazują, że liczba osób objęta zasiłkami rodzinnymi i dodatkami do zasiłków rodzinnych uległa nieznacznemu zwiększeniu. Nastąpił wzrost liczby osób, które otrzymały jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka. Na tym samym poziomie utrzymuje się pomoc z tytułu tzw. becikowego. Obserwowany jest spadek osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka. Wzrosła natomiast liczba osób dorosłych uprawnionych do powyższego świadczenia.

W 2016 roku zwiększyła się liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego. Znacznemu zmniejszeniu uległa ilość przyznanych dodatków mieszkaniowych. W roku oceny skorzystało o 18 osób mniej w porównaniu z rokiem 2015 ze świadczeń pieniężnych w ramach prac społecznie użytecznych. Ilość stypendiów i zasiłków szkolnych przyznanych uczniom uległa zmniejszeniu.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	1 559	1 584	17 171	1 850
Kwota świadczeń w złotych	2	3 047 197	2 910 398	3 492 782	3 600 000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	93	108	142	130
Kwota świadczeń w złotych	4	93 000	108 000	114 710	130 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	5	249	249	272	280
Kwota świadczeń w złotych	6	249 000	249 000	272 000	280 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	908	895	1 080	1 100
Kwota świadczeń w złotych	8	668 124	1 067 253	1 385 079	1 346 600
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIEŁĘGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	0	0	0	0
ZASIĘK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	10 465	10 555	11 064	11 305
Kwota świadczeń w złotych	12	1 601 145	1 614 915	1 692 792	1 729 512
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIĘK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	2 497	2 409	2 547	2 607
Kwota świadczeń w złotych	14	382 041	368 577	389 691	398 871
ZASIĘK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	4 450	4 502	4 824	4 884
Kwota świadczeń w złotych	16	680 850	688 806	738 072	747 252
ZASIĘK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	3 355	3 497	3 535	3 596
Kwota świadczeń w złotych	18	513 315	535 041	540 855	550 035
ZASIĘK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	163	147	158	218
Kwota świadczeń w złotych	20	24 939	22 491	24 174	33 354
SPECJALNY ZASIĘK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	45	192	362	422
Kwota świadczeń w złotych	22	22 169	98 349	184 121	215 321
ZASIĘK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	967	626	485	396
Kwota świadczeń w złotych	24	602 754	324 549	252 083	101 160
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	201	214	192	198
Liczba rodzin	26	133	147	127	148
Kwota świadczeń w złotych	27	928 137	972 585	927 933	957 933
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	405	439	356	405
Kwota świadczeń w złotych	29	377 251	399 381	342 230	408 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	225	108	97	105

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	31	16 205	15 276	12 246	13 680
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	237	145	96	156
Kwota świadczeń w złotych	33	99 069	77 448	98 312	105 910
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	91	141	139	199
Kwota świadczeń w złotych	35	253 198	305 555	402 506	425 722
SWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	77	68	18	47
Kwota świadczeń w złotych	37	329 746	314 749	69 711	263 874
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	75	86	68	60
Kwota świadczeń w złotych	39	43 040	41 754	43 862	60 000
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	524	458	395	420
Kwota świadczeń w złotych	41	431 320	392 437	395 089	400 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W gminie Bytów funkcjonuje ośrodek wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy. Wsparcie w nim w 2016 roku otrzymało 44 osoby, w tym 42 z terenu gminy Bytów i 2 osoby z terenu gminy Lipnica. Centrum Integracji Społecznej działające w gminie Bytów od 2015 roku jest jednostką budżetową Gminy. W zasobach Gminy brak jest noclegowni lub schroniska dla osób bezdomnych, w związku z czym osoby wymagające umieszczenia w tych placówkach kierowane są poza naszą Gminę. MOPS ponosi opłaty za pobyt mieszkańców gminy Bytów niezdolnych do samodzielnej egzystencji, przebywających w domach pomocy społecznej. W roku oceny koszt pobytu 9 osób wyniósł 223 312,29 zł (3 osoby oczekujące). Na terenie gminy Bytów wsparcie specjalistycznego poradnictwa udzielane jest w jednostkach takich jak: MOPS , GKRPA - Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, PCPR, PPP.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM						
Liczba placówek	1	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	1	1	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	42	42	42	42	42
Liczba osób korzystających	5	46	46	44	44	44
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	1	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	13	12	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	488 000	545 064	669 552	669 072	669 072

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	1	1	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	42	42	42	42	42
Liczba osób korzystających	14	46	46	44	44	44
Liczba osób umieszczonych	15	46	46	44	44	44
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	13	12	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	488 000	545 064	669 552	669 072	669 072
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	30	30	30
Liczba osób korzystających	37	0	0	37	30	30
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	58 032	52 042	52 100
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	77	68	18	47	71
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	6	5	4	6	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	877 842	995 125	516 128	1 137 512	1 533 586
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ					
Liczba placówek	66	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ					
Liczba placówek	72	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania MOPS w Bytowie w roku oceny realizowane były łącznie przez 36 pracowników: Działu Pracy Socjalnej i Integracji Społecznej, Działu Świadczeń Rodziny, Działu Finansowego, Działu Organizacyjnego i samodzielnych stanowisk.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI					
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	32	35	38	38
KADRA KIEROWNICZA					
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	12	12	11	11	11
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	5	5	5	5	5
Wykształcenie średnie	8	7	7	6	6	6
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	7	9	8	9	9
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	5	5	4	5	6
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	0	0	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	18	21	25	25	25
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	13	16	20	20	20
Wykształcenie średnie	14	4	4	4	4	4
Inne	15	1	1	1	1	1

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W roku 2016 w Ośrodku zatrudniono 3 osoby w ramach robót publicznych, na podstawie umowy zawartej pomiędzy UM a PUP w Bytowie.

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	3	0	0
Staże	3	0	1	0	1	1

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W wyniku zmian organizacyjnych w roku oceny zamiast zespołów pracy socjalnej powstał Dział Pracy socjalnej i integracji społecznej.

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	2	2	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	12	12	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	12	12	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Poniższe zestawienie przedstawia kwoty środków finansowych, poniesionych na wydatki z pomocy społecznej i w innych obszarach polityki społecznej w gminie Bytów z wyszczególnieniem środków finansowych, będących wyłącznie w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej. Wielkość wydatków z wykonania budżetu przedstawiono zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28.

Od kwietnia 2016 r. gmina Bytów realizuje nowe zadanie zlecone w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Program „Rodzina 500 plus” (Rozdział 85211 - Świadczenia wychowawcze).

Celem świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, w wysokości 500,00 złoty miesięcznie. Ze świadczenia skorzystało 2 049 rodzin oraz 3 347 dzieci. Na realizację powierzonego zadania wydatkowano kwotę 14 176 596,90 zł. Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osobom: nieubezpieczonym, posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkałym na terytorium RP i spełniającym kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej

Z tej formy pomocy w:

- 2014 roku skorzystało 10 osób. Na obsługę zadania wydano kwotę 100,00 zł.
- 2015 roku skorzystało 8 osób. Na zadanie nie wydano żadnej kwoty.
- 2016 roku skorzystało 14 osób. Na obsługę zadania wydano kwotę 237,20 zł.
- 2017 roku wsparciem planuje się objąć 16 osób przy planowanej kwocie 400,00 zł.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	15 255 255	16 189 208	17 990 697	15 074 702	15 074 702
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	12 569 317	12 773 401	14 764 388	12 164 422	12 183 422
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	29 277	27 047	32 032	60 000	60 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	303 118	379 451	383 609	435 000	435 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	9	150 134	156 819	223 312	242 800	242 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	150 134	156 819	223 312	242 800	242 800
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	535 440	545 064	669 552	562 560	562 560

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	11 996	12 200	12 400	12 560	12 560
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	11 996	12 200	12 400	12 560	12 560
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	176 281	207 198	156 362	165 610	165 610
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	176 281	207 198	156 362	165 610	165 610
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	7 569 692	7 836 719	9 656 355	8 332 000	8 332 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	7 537 800	7 821 474	9 656 355	8 332 000	8 332 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	99 070	130 384	156 443	158 030	158 030
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	99 070	130 384	156 443	158 030	158 030
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	921 832	945 966	785 836	626 000	626 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	921 832	945 966	784 409	528 000	543 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	393 782	414 963	364 720	208 000	208 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	27	480 280	511 517	621 468	386 000	386 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	480 230	510 459	615 813	385 000	386 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	1 578 379	1 694 815	1 862 205	2 015 437	2 015 437
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	1 578 379	1 694 815	1 862 205	2 015 437	2 015 437
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	221 195	249 101	288 352	264 800	264 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	156 875	0	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	467 014	799 586	288 352	264 800	264 800

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	1 170 915	1 042 042	1 065 627	224 985	224 985
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	1 025 400	901 649	902 000	224 985	224 985
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	545 483	757 267	967 528	963 420	963 420
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	22 445	2 016	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	578 922	477 053	456 544	152 700	152 700
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	431 320	392 437	395 089	100 000	103 000

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W gminie Bytów każdego roku realizowane są projekty, konkursy i programy osłonowe. Realizatorami/parterami zadań są: gmina Bytów, MOPS w Bytowie, CIS w Bytowie, Żłobki. W roku oceny w Centrum Integracji Społecznej realizowany był projekt na kwotę 40 896,00 zł.

Gmina Bytów bierze udział w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W roku 2016 realizowane były 2 konkursy, którymi objęto 606 osób.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS					
Liczba projektów	1	4	3	1	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	98	67	18	47

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Łączna kwota środków EFS	3	472 014	419 579	40 896	399 565
W tym:					
Wsparcie środowisk osób niepełnosprawnych z terenów wiejskich małomiasteczkowych. Porozumienie współpracy w projekcie "Gminne Centrum Wspierania Osób Niepełnosprawnych"	4	1	0	0	0
"Człowiek Istotą Społeczeństwa w powiecie bytowskim - reintegracja społeczno-zawodowa-kontynuacja	5	1	1	0	0
"KASZEBEBYT" III - reintegracja społeczno-zawodowa	6	1	1	0	0
"Reintegracja społeczno-zawodowa" dla osób uzależnionych od alkoholu w 2014 r."	7	1	0	0	0
"Reintegracja społeczno-zawodowa" dla osób uzależnionych od alkoholu w 2015 r."	8	0	1	0	0
"Reintegracja społeczno-zawodowa" dla osób uzależnionych od alkoholu w 2016 r."	9	0	0	1	0
"Reintegracja społeczno-zawodowa" dla osób uzależnionych od alkoholu w 2017 r."	10	0	0	0	1
"Być albo nie być" - reintegracja społeczno-zawodowa"	11	0	0	0	1
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS					
Liczba konkursów	12	2	2	2	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	13	429	527	606	286
W tym:					
Resortowy program wspierania rodziny na rok 2014 - Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej"	14	1	0	0	0
Program "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015"	15	0	1	0	0
Program "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016"	16	0	0	1	0
Program "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017"	17	0	0	0	1
Finansowe wspieranie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "MALUCH-edycja 2014"	18	1	0	0	0
Finansowe wspieranie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "MALUCH-edycja 2015"	19	0	1	0	0
Finansowe wspieranie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "MALUCH-edycja 2016"	20	0	0	1	0
Finansowe wspieranie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "MALUCH-edycja 2017"	21	0	0	0	1
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba programów	22	4	4	3	3
Ogółem liczba osób objętych projektami	23	2 818	3 333	2 329	1 385
W tym:					
"Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	24	1	1	1	1
Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	25	1	1	0	0
Rządowy program dla rodzin wielodzietnych "Karta Dużej Rodziny"	26	1	1	1	1
Program wspierający rodziny wielodzietne "Duża rodzina w gminie Bytów"	27	1	1	1	1

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest w oparciu o program współpracy, w którym corocznie określa się środki finansowe przewidziane na realizację zadań publicznych w ramach konkursu ofert m.in. w obszarze pomocy społecznej. Z przedstawionej poniżej analizy wynika, że liczba organizacji pozarządowych współpracujących z MOPS uległa zwiększeniu. Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania z trybie działalności pożytku publicznego pozostała na tym samym poziomie.

Ponadto dla osób z terenu gminy Bytów, które potrzebują pomocy i wsparcia organizacje pozarządowe pozyskują środki finansowe z innych źródeł w ramach ogłaszanych konkursów. Na szczególną uwagę zasługuje Stowarzyszenie NAZARET, które od 2013 roku pozyskuje środki finansowe od Wojewody Pomorskiego w ramach realizowanych projektów na rzecz 20 osób bezdomnych:

- 2013 rok - 4.000,00 zł
- 2014 rok - 8.000,00 zł
- 2015 rok - 9.000,00 zł
- 2016 rok - 8.000,00 zł

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	12	15	17	17
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	9	9	8	9
Liczba zleceń / umów	3	23	17	16	16
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	785 852	686 024	747 977	753 372
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEN PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	1	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	114 303	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	1	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	114 303	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	7	6	5	5	5	5	5
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	13	12	12	11	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	50	46	42	42	45	45	45
Dynamika (%)	4	X	92	91	100	107	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	2	2	2	2	3	3	3
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	31	28	32	35	38	38	38
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	6	7	6	6	8	8	8
Dynamika (%)	5	X	117	86	100	133	100	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	7	7	7	9	8	9	9
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	13	12	12	11	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	50	54	58	75	73	82	82
Dynamika (%)	4	X	108	107	129	97	112	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	3	3	5	5	4	5	6
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	13	12	12	11	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	21	23	42	42	36	45	55
Dynamika (%)	4	X	110	183	100	86	125	122

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	36	35	32	36	41	39	39
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	13	12	12	11	11	11
liczba mieszkańców	2	24 914	24 830	24 830	25 090	25 198	24 578	24 591
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,12	1,05	0,97	0,96	0,87	0,90	0,89
Dynamika (%)	4	X	94	92	99	91	103	99

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	13	12	12	11	11	11
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	531	532	549	773	693	690	690
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,32	1,22	1,09	0,78	0,79	0,80	0,80
Dynamika (%)	4	X	92	89	72	101	101	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015	2016 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
			1	2	3	
X	X		1	1	1	2
	X	X	2	0	4	3
Ogółem			3	0	1	2

10.2. KOSZTY
Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza	2018 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	14 820 832	14 716 759	15 255 255	16 189 208	28 941 223	27 813 923	27 813 923
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	12 216 680	12 592 547	12 569 317	12 773 401	14 764 388	12 164 422	12 183 422
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	121	117	121	127	196	229	228
Dynamika (%)	4	X	97	103	105	154	117	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA
Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	2 333	2 420	2 158	2 332	1 840	1 818
liczba mieszkańców	2	24 914	24 830	24 830	25 090	25 198	24 578
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	93,64	97,46	86,91	92,95	73,02	73,97
Dynamika (%)	4	X	104	89	107	79	101

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	804	841	735	762	715	700
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 272	1 475	1 223	1 165	1 050	1 030
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale	3	63	57	60	65	68	68

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	90	105	108	105	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	732	766	964	706	648	620
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 272	1 475	1 223	1 165	1 050	1 030
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	58	52	79	61	62	60
Dynamika (%)	4	X	90	152	77	102	97

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	1 016	1 219	570	556	474	450
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 272	1 475	1 223	1 165	1 050	1 030
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	80	83	47	48	45	44
Dynamika (%)	4	X	104	57	102	94	98

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Ubóstwo (%)	1	71	77	78	64	77	75
Bezrobocie (%)	2	64	68	67	50	56	55
Niepełnosprawność (%)	3	40	40	42	38	50	49
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	55	56	60	55	67	67
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	25	28	34	30	30	30
Alkoholizm (%)	6	17	18	18	18	21	21
Narkomania (%)	7	0	0	1	1	1	1

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	11	13	12	13	15	15
Przemoc w rodzinie (%)	9	3	2	2	2	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	54	57	62	49	45	40
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	797	826	775	855	678	670
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	7	7	8	6	7	6
Dynamika (%)	5	X	100	114	75	117	86

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	412	456	458	475	523	524
częstotliwość w miesiącach	2	9	10	10	9	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	238	273	285	292	330	330
częstotliwość w miesiącach	4	8	9	8	8	10	10

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	273	327	335	367	360	327
częstotliwość w miesiącach	2	4	4	5	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	272	335	345	373	368	367
częstotliwość w miesiącach	4	4	4	5	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	266	279	287	316	302	303
częstotliwość	6	2	3	3	2	2	2

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
w miesiącach							
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	263	246	259	323	349	349
częstotliwość w miesiącach	8	2	2	3	3	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	911	727	778	913	1 014	1 020

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	5	12	19	24	19	21
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	2 002	2 339	3 564	3 782	3 993	4 112
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	1	1	1	0	1
Dynamika (%)	4	X	0	100	100	0	0

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	90	110	121	103	78	75
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 272	1 475	1 223	1 165	1 050	1 030
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	7	7	10	9	7	7
Dynamika (%)	4	X	100	143	90	78	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	46	27	77	68	18	47
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	947	1 064	925	743	573	440
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	5	3	8	9	3	11
Dynamika (%)	4	X	60	267	113	33	367

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	44	45	46	46	44	44
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	2	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	100	96	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	96	104	100	100	100

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	150	127	80	60	83	80
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	5 925	6 416	6 250	6 195	5 593	5 590
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	2	2	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	100	50	100	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	131	101	68	49	75	85
liczba decyzji odmownych	2	150	127	80	60	83	80
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	87	80	85	82	90	106
Dynamika (%)	4	X	92	106	96	110	118

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	150	127	80	60	83	80
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	14 820 832	100	14 716 759	100	15 255 255	100	16 189 208	100	17 990 697	100	15 074 702	100	15 074 702	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	418 447	3	346 148	2	332 395	2	406 498	3	415 641	2	495 000	3	495 000	3
852 - POMOC SPOŁECZNA	12 071 293	81	12 802 530	87	13 776 010	90	14 546 374	90	16 150 984	90	13 463 582	89	13 463 582	89
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	1 843 724	12	1 005 368	7	567 928	4	759 283	5	967 528	5	963 420	6	963 420	6

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	487 368	3	562 713	4	578 922	4	477 053	3	456 544	3	152 700	1	152 700	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	14 820 832	100,00	14 716 759	100,00	15 255 255	100,00	16 189 208	100,00	17 990 697	100,00	15 074 702	100,00	15 074 702	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	12 940	0,09	21 932	0,15	29 277	0,19	27 047	0,17	32 032	0,18	60 000	0,40	60 000	0,40
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	405 507	2,74	324 216	2,20	303 118	1,99	379 451	2,34	383 609	2,13	435 000	2,89	435 000	2,89
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	103 442	0,70	128 373	0,87	150 134	0,98	156 819	0,97	223 312	1,24	242 800	1,61	242 800	1,61
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	417 600	2,82	477 520	3,24	535 440	3,51	545 064	3,37	669 552	3,72	562 560	3,73	562 560	3,73
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	27 360	0,18	10 308	0,07	11 996	0,08	12 200	0,08	12 400	0,07	12 560	0,08	12 560	0,08
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	70 564	0,48	115 392	0,78	176 281	1,16	207 198	1,28	156 362	0,87	165 610	1,10	165 610	1,10
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	7 282 298	49,14	7 441 397	50,56	7 569 692	49,62	7 836 719	48,41	9 656 355	53,67	8 332 000	55,27	8 332 000	55,27
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	84 184	0,57	91 639	0,62	99 070	0,65	130 384	0,81	156 443	0,87	158 030	1,05	158 030	1,05
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	641 197	4,33	884 387	6,01	921 832	6,04	945 966	5,84	785 836	4,37	626 000	4,15	626 000	4,15
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	316 466	2,14	342 805	2,33	393 782	2,58	414 963	2,56	364 720	2,03	208 000	1,38	208 000	1,38
85216 - Zasiłki stałe	14	329 042	2,22	449 962	3,06	480 280	3,15	511 517	3,16	621 468	3,45	386 000	2,56	386 000	2,56
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 576 073	10,63	1 560 329	10,60	1 578 379	10,35	1 694 815	10,47	1 862 205	10,35	2 015 437	13,37	2 015 437	13,37
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	197 205	1,33	215 189	1,46	221 195	1,45	249 101	1,54	288 352	1,60	264 800	1,76	264 800	1,76
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	18 414	0,13	467 014	3,06	799 586	4,94	288 352	1,60	264 800	1,76	264 800	1,76

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	1 025 862	6,92	1 066 815	7,25	1 170 915	7,68	1 042 042	6,44	1 065 627	5,92	224 985	1,49	224 985	1,49
85305 - Żłobki	22	433 861	2,93	392 727	2,67	545 483	3,58	757 267	4,68	967 528	5,38	963 420	6,39	963 420	6,39
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	22 445	0,15	2 016	0,01	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	1 409 863	9,51	612 641	4,16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	487 368	3,29	562 713	3,82	578 922	3,79	477 053	2,95	456 544	2,54	152 700	1,01	152 700	1,01

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki		12 216 680	100	12 592 547	100	12 569 317	100	12 773 401	100	14 764 388	100	12 164 422	100	12 183 422	100
851 - OCHRONA ZDROWIA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA		11 582 532	95	11 718 991	93	12 137 997	97	12 380 964	97	14 369 299	97	12 064 422	99	12 080 422	99
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		265 885	2	449 256	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA		368 263	3	424 300	3	431 320	3	392 437	3	395 089	3	100 000	1	103 000	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	12 216 680	100,00	12 592 547	100,00	12 569 317	100,00	12 773 401	100,00	14 764 388	100,00	12 164 422	100,00	12 183 422	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	103 422	0,85	128 373	1,02	150 134	1,19	156 819	1,23	223 312	1,51	242 800	2,00	242 800	1,99
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	417 600	3,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	27 360	0,22	10 308	0,08	11 996	0,10	12 200	0,10	12 400	0,08	12 560	0,10	12 560	0,10
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	70 564	0,58	115 392	0,92	176 281	1,40	207 198	1,62	156 362	1,06	165 610	1,36	165 610	1,36
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	7 256 617	59,40	7 418 591	58,91	7 537 800	59,97	7 821 474	61,23	9 656 355	65,40	8 332 000	68,49	8 332 000	68,39
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	84 184	0,69	91 639	0,73	99 070	0,79	130 384	1,02	156 443	1,06	158 030	1,30	158 030	1,30
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	641 197	5,25	884 387	7,02	921 832	7,33	945 966	7,41	784 409	5,31	528 000	4,34	543 000	4,46
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	328 610	2,69	449 962	3,57	480 230	3,82	510 459	4,00	615 813	4,17	385 000	3,16	386 000	3,17
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 576 073	12,90	1 560 329	12,39	1 578 379	12,56	1 694 815	13,27	1 862 205	12,61	2 015 437	16,57	2 015 437	16,54
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	197 205	1,61	147 869	1,17	156 875	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	879 700	7,20	912 141	7,24	1 025 400	8,16	901 649	7,06	902 000	6,11	224 985	1,85	224 985	1,85
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	265 885	2,18	449 256	3,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	368 263	3,01	424 300	3,37	431 320	3,43	392 437	3,07	395 089	2,68	100 000	0,82	103 000	0,85

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionej oceny posiadanych zasobów oraz analizy prognoz wydatków stwierdzić należy, że gmina Bytów posiada dobre warunki do realizacji zadań publicznych. Jednocześnie wymiar istniejących problemów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej. Z niniejszego opracowania wynikają priorytetowe rekomendacje do realizacji w przyszłych latach.

1. Wzmocnienie zasobów kadrowych MOPS:

- superwizja dla pracowników socjalnych – szkolenie zapobiegające wypaleniu zawodowemu,
- superwizja dla asystentów rodziny;

2. Doskonalenie kompetencji pracowników ośrodka poprzez szkolenia:

- przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu,
- tematyczne z zakresu: przemocy w rodzinie, uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, pracy z trudnym klientem, pracy z rodziną wieloprotblemową;

3. Rozwój infrastruktury społecznej:

- utworzenie noclegowni/schroniska dla bezdomnych, placówki o wyższym standardzie usług oraz zorganizowanie przy niej łaźni, pralni i pomieszczenia świetlicowo - jadalnego,
- zwiększenie ilości mieszkań socjalnych, w szczególności dla rodzin z dziećmi (zbyt mała ilość mieszkań socjalnych w stosunku do potrzeb),
- utworzenie domu/klubu dziennego pobytu dla osób starszych,
- pozyskanie nowych pomieszczeń dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie, w celu prawidłowej realizacji zadań Ośrodka;

4. Zwiększenie oferty pomocy społecznej dla rodzin i osób:

- zwiększenie dostępności specjalistów w celu profesjonalnego wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin niewydolnych wychowawczo,
- rozwój środowiskowej pracy socjalnej poprzez realizację projektów socjalnych.